

BHMAgazzino

SPAGEFY

KEVIN

Η ώρα
της
κρίσης
για τον
μεγάλο
σταρ

ΕΛΕΝΑ ΧΑΤΖΗΛΙΑΔΟΥ ΚΑΡΑΤΕ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΟΝΕΙΡΑ **Σ. 12**
ΛΕΥΚΩΜΑ Η ΕΥΡΩΠΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ **Σ. 16**
COMEBACK ΠΛΕΚΟΝΤΑΣ... ΑΠΟ ΤΟ ΧΟΛΙΓΟΥΝΤ ΩΣ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ **Σ. 26**

9 772623 493002 02

ΑΣ ΜΙΛΗΣΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟΝ KEVIN

Με ένα τρίλεπτο
βίντεο που μοιάζει
να υπονοεί πολλά
χωρίς να επιβεβαιώνει
τίποτα, ο έκπτωτος σταρ
του «House of Cards»
σκηνοθετεί το comeback
του παραμένοντας
υπόδικος για μια
υπόθεση σεξουαλικής
παρενόχλησης.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΝΑΣΤΟ

«Ξέρω τι θέλεις. Ναι, βεβαίως, προσπάθησαν να μας χωρίσουν, όμως αυτό που είχαμε είναι πολύ δυνατό, πολύ ισχυρό. Και, τέλος πάντων, έχουμε μοιραστεί τα πάντα εσύ κι εγώ, σου έχω εκμυστηρευτεί τα πιο βαθιά, τα πιο σκοτεινά μου μυστικά. Σου έδειξα για τι είναι ικανοί οι άνθρωποι, σε σόκαρα με την ειλικρίνειά μου, όμως περισσότερο σε προκάλεσα να σκεφτείς. Και με εμπιστεύτηκες, παρ' όλο που γνώριζες πως δεν θα έπρεπε. Δεν τελειώσαμε, ό,τι κι αν λένε κάποιοι. Εξάλλου ξέρω τι θέλεις, θέλεις να επιστρέψω. Φυσικά ορισμένοι πίστεψαν τα πάντα, και απλώς περίμεναν με κρατημένη την ανάσα να με ακούσουν να ομολογώ την ενοχή μου για όλα, αγωνιώντας να δηλώσω ότι όλα όσα λέγονται είναι αλήθεια και πως έτυχα της μεταχείρισης που μου άξιζε. Δεν θα ήταν εύκολο να είναι τα πάντα τόσο απλά; Μόνο που και οι δύο γνωρίζουμε πως ποτέ δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα, ούτε στην πολιτική, ούτε στη ζωή. Εσύ όμως θα πίστευες το χειρότερο σενάριο χωρίς αποδείξεις; Θα βιαζόσουν να κρίνεις χωρίς στοιχεία; Όχι, όχι εσύ. Εσύ είσαι έξυπνος. Τόσες εικασίες για ένα μη ικανοποιητικό τέλος... Και θα μπορούσε να είχε υπάρξει ένας αξιοσημείωτος αποχαιρετισμός. Αν έχουμε μάθει κάτι τα τελευταία χρόνια είναι πως στη ζωή και στην τέχνη όλα επιτρέπονται. Δεν φοβόμαστε για ό,τι έχουμε πει ή κάνει και συνεχίζουμε να μη φοβόμαστε. Διότι εφόσον δεν πλήρωσα το τίμημα για ό,τι και οι δύο γνωρίζουμε πως έκανα, τότε σίγουρα δεν θα πληρώσω το τίμημα για αυτά που σίγουρα δεν έχω κάνει. Φυσικά θα πουν ότι είμαι ασεβής που παίζω χωρίς κανόνες, λες και έχω παίξει ποτέ με κανόνες που έχει ορίσει κάποιος άλλος. Ποτέ δεν το έχω κάνει και σου άρεσε πολύ. Παρά τις σαχλαμάρες, την εχθρότητα, τα πρωτοσέλιδα, την καταδίκη χωρίς δίκη, παρ' όλα αυτά, παρά και τον ίδιο μου τον θάνατο, νιώθω ανέλπιστα καλά και η αυτοπεποίθησή μου μεγαλώνει ημέρα με την ημέρα, ώστε σύντομα θα ξέρεις την πλήρη αλήθεια. Τώρα που το σκέφτομαι, ποτέ δεν με είδες πραγματικά να πεθαίνω, κάποια συμπεράσματα μπορούν να είναι αποπροσανατολιστικά... Σου έλειψα;».

Αυτόν τον μονόλογο ερμηνεύει ο Κέβιν Σπέισι στο βίντεο με τον τίτλο «Let Me Be Frank» που αναρτήθηκε στον λογαριασμό του στο Twitter την Παραμονή των Χριστουγέννων και πλησιάζει ήδη τα 10 εκατομμύρια views στο YouTube. Ο διφορούμενος τίτλος δεν ήταν φυσικά τυχαίος. «Let Me Be Frank» σημαίνει «Επιτρέψτε μου να είμαι ειλικρινής», θα μπορούσε ωστόσο να αποδοθεί και ως «Αφήστε με να είμαι ο Φρανκ», ο Φρανκ Αντεργουντ δηλαδή, ο κεντρικός χαρακτήρας της δημοφιλέστατης τηλεοπτικής σειράς του Netflix «House of Cards» από την τελευταία σεζόν της οποίας ο 59χρονος σταρ του Χό-

● Ο Κέβιν Σπέισι στο δικαστήριο του Ναντάκετ την περασμένη Δευτέρα. Αφέθηκε ελεύθερος με περιοριστικούς όρους και η δικάσιμος ορίστηκε για τον Μάρτιο.

λιγουντ εκδιώχθηκε κακήν κακώς μετά τις τουλάχιστον 30 μαρτυρίες που έχουν βγει στο φως από τον Οκτώβριο του 2017 για τη ροπή του στο προσβλητικά επιθετικό φλερτ ή, σε κάποιες περιπτώσεις, στη σεξουαλική παρενόχληση. Η βιαστική αποχώρησή του δεν έκανε σίγουρα καλό στο σίριαλ, οι κύκλοι του οποίου χειροτέρευαν – ούτως ή άλλως – σταθερά, φτάνοντας σε ένα κρεσέντο απίστευτης υπερβολής με την α(δια)νόητη εξέλιξη της πλοκής στην έκτη σεζόν που διέθετε ως μοναδική πρωταγωνίστρια πια τη Ρόμπιν Ράιτ στον ρόλο της Κλερ Αντεργουντ. Το βίντεο πάντως χαρακτηρίστηκε από τους περισσότερους που το παρακολούθησαν τουλάχιστον αλλόκοτο. Υπάρχουν βέβαια και κάποιοι που θεωρούν εν γένει υπερβολικές τις αντιδράσεις στην αμφιλεγόμενη συμπεριφορά του και βρήκαν έξυπνο τον τρόπο με τον οποίο ο Σπέισι σχολίασε την τροπή που έχουν πάρει τα πράγματα στην επαγγελματική και στην προσωπική του ζωή. Στο έγκριτο έντυπο «The Atlantic» γράφτηκε πάντως ότι «αυτό που παραμένει ανησυχητικό είναι πως σε μερίδα των θεατών του βίντεο έχει λείψει η παρουσία του Σπέισι στις οθόνες τους και θα επευφημούσαν την επιστροφή του στον δημόσιο βίο, ανεξάρτητα από το αν ισχύουν οι κατηγορίες εναντίον του». Αρθρογράφος της εφημερίδας «The Guardian» σχολίασε πως «δεν είναι ασυνήθιστο για έναν καλλιτέχνη να χρησιμοποιεί τα ελαττώματά του για να εμπλουτίσει το έργο του, όμως το να απαντά ένας ηθοποιός σε τέτοιες σοβαρές καταγγελίες μέσω του πιο δημοφιλούς του ρόλου είναι σίγουρα δειλία». Η ηθοποιός Ελεν Μπάρκιν σχολίασε στο Twitter πως «ο Κέβιν Σπέισι στέλνει ένα πολύ ενοχλητικό μήνυμα, καθώς μοιάζει να επιπλήττει το κοινό του λέγοντάς του: Αφού με αγαπήσατε σαν αδίστακτο δολοφόνο γιατί δεν με αποδέχεστε ως κατηγορούμενο για εγκλήματα σεξουαλικής φύσεως;». Η βρετανική «The Telegraph» προτίμησε να εστιάσει στο εξής ζήτημα: ότι έχει δίκιο, είτε ως Κέβιν είτε ως Φρανκ, να μας ζητάει να περιμένουμε να αποδειχθεί πρώτα κάτι στο δικαστήριο προτού τον καταδικάσουμε και εμείς. Θα άξιζε εδώ να κάνουμε μια αναφορά σε δύο θεωρίες συνωμοσίας που κυκλοφόρησαν ευρέως: η μία υποστηρίζει πως το βίντεο είναι πλαστό και ανήκει στην κατηγορία «deepfake», ενώ η άλλη πως το τρίλεπτο κλιπ δημιουργήθηκε κατόπιν παραγγελίας του ίδιου του Netflix για να προλειάνει το έδαφος για μια ενδεχόμενη επιστροφή του ηθοποιού στα τηλεοπτικά του λημέρια. Η συγκυρία αυτού του άτυπου comeback δεν ήταν βεβαίως τυχαία. Την περασμένη Δευτέρα του απαγγέθηκαν επισήμως κατηγορίες για σεξουαλική επίθεση από δικαστήριο του Ναντάκετ (στη Μασαχουσέτη) και το βίντεο ήταν ένας πρώτης τάξεως αντιπερισπασμός τις εβδομάδες που θα οδηγούσαν στην ακροαματική διαδικασία. Με αντίστοιχο τρόπο είχε χρησιμοποιήσει και τη δημόσια παραδοχή της

● Ως Ριχάρδος Γ΄ στην
Επίδαυρο, όπου τον είδαν
σχεδόν 30.000 θεατές
το καλοκαίρι του 2011.

ΕΛΕΝΑ ΧΑΤΖΗΛΙΑΔΟΥ

«Στο καράτε δεν κερδίζει ο καηύτερος,
κερδίζει ο πιο έξυπνος»

Η πρωταθλήτρια κόσμου στο καράτε μιλάει
για την επιμονή, για την αξία της νίκης
και για τα μελλοντικά, ολυμπιακά όνειρα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΗ ΒΑΡΛΑΚΗ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΙΣΣΥ ΜΟΡΦΗ

Το χαμόγελό της είναι λαμπερό και πλατύ. Η Ελενα Χατζηλιάδου είναι συνεπής στο ραντεβού μας. Βρίσκεται μόλις για λίγες ημέρες στην Αθήνα. Επειτα θα επιστρέψει ξανά στις προπονήσεις της στην Κατερίνη. Έχει κάθε λόγο να χαμογελά. Τον περασμένο Νοέμβριο η 25χρονη καράτεκα κατέκτησε το χρυσό μετάλλιο στην κατηγορία των +68 κ. στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα καράτε στη Μαδρίτη και έχει βάλει πλώρη με αξιώσεις για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2020 στο Τόκιο, στο ντεμπούτο του αθλήματος στην οικουμενική διοργάνωση. Η πορεία της μέχρι εδώ ήταν ανηφορική. Το κορίτσι που γεννήθηκε κυριολεκτικά μέσα στο καράτε – οι γονείς της, Μάξιμος και Κωνσταντίνα, υπήρξαν και αυτοί σπουδαίοι αθλητές – ομολογεί ότι υπήρξαν στιγμές που σκέφτηκε να τα παρατήσει. Όχι γιατί τα μετάλλια δεν έρχονταν, αλλά γιατί εκείνη δεν είχε καμία οικονομική υποστήριξη. Ωστόσο το πείσμα της και οι θυσίες της την έφεραν στην κορυφή του κόσμου.

Ηρθε εύκολα αυτό το χρυσό μετάλλιο στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα καράτε στη Μαδρίτη;

«Όχι. Ήταν όμως πάντα το παιδικό μου όνειρο. Ήμουν τριών ετών όταν είχα πει για πρώτη φορά στον πατέρα μου: “Θα γίνω η καλύτερη αθλήτρια στον κόσμο”. Του το έλεγα, το πίστευε κι εκείνος και στη Μαδρίτη ήρθε η ώρα μου».

Και αντιμετωπίσατε ένα μεγάλο θήριο του παγκόσμιου καράτε, τη Γιαπωνέζα Αγιούμι Ουεκούσα.

«Είναι μια υπερπρωταθλήτρια. Ήταν το Νο 1 της παγκόσμιας κατάταξης επί χρόνια. Πρόκειται για την πιο δημοφιλή αθλήτρια καράτε αυτή τη στιγμή στον κόσμο. Κανένας δεν περίμενε μά-

λον τη νίκη μου. Η αλήθεια είναι όμως ότι δύο εβδομάδες πριν από τον τελικό του Παγκοσμίου Πρωταθλήματος είχαμε βρεθεί αντιμέτωπες στο διεθνές τουρνουά καράτε K1 Premier League στο Τόκιο, όπου έχασα ίσως και επειδή αδικήθηκα από τους διαιτητές. Κατέβηκα στον τελικό χωρίς άγχος. Όπως είπα, το είχα πιστέψει ότι είχε έρθει η στιγμή μου. Ήξερα βέβαια ότι έπρεπε να δείξω πως είμαι δέκα φορές καλύτερη από εκείνη για να μην αδικηθώ ξανά. Και πήρα τη ρεβάνς. Γιατί και το 2016 είχα χάσει από την Ουεκούσα σε τελικό παγκόσμιου πρωταθλήματος, όπου κατέκτησα τελικά τη δεύτερη θέση».

Είχατε όμως τη μεγαλοψυχία να την αγκαλιάσετε μετά το τέλος του αγώνα, ενώ εκείνη είχε ξεσπάσει σε κλάματα...

«Ήταν κάτι που μου βγήκε αυ-

● Η Ελενα Χατζηλιάδου φανερά συγκινημένη πανηγυρίζει τη νίκη της στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Καράτε στη Μαδρίτη τον περασμένο Νοέμβριο, φορώντας στον λαιμό της το χρυσό μετάλλιο που κατέκτησε.

θόρμητα. Τη σέβομαι πολύ ως αθλήτρια. Και ήταν πολύ σπουδαίο που τη νίκησα. Για εκείνη όμως διακυβεύονταν περισσότερα από ό,τι για εμένα: η φήμη της, η δόξα της, οι χορηγίες της. Εγώ ουσιαστικά δεν είχα τίποτα να χάσω. Μόνο να κερδίσω».

Ποιο είναι το πρώτο πράγμα που κάνατε μετά τον αγώνα;

«Αγκάλιασα τον πατέρα μου και προπονητή μου, Μάξιμο. Ήθελα να τρέξω κατευθείαν στην αγκαλιά του. Πριν από τον αγώνα μου είχε πει: “Πάμε να γράψουμε ιστορία”. Μου είπε και μια φράση που επαναλάμβανα εγώ μικρή, για να σπάσει τον πάγο και να γελάσουμε λίγο. Πρόκειται για ένα οικογενειακό αστείο. Δεν μπορώ να το μοιραστώ δημόσια. Μετά τον αγώνα δεν είπαμε πολλά πράγματα. Μόνο κλάψαμε. Μου έλειπαν πάντως η μητέρα μου Κωνσταντίνα και η αδελφή μου Γεωργία, η οποία είναι επίσης αθλήτρια του καράτε. Αλλά δυστυχώς τα έξοδα ήταν πολλά και δεν μπορούσαν να έρθουν μαζί μας. Μιλήσαμε στο τηλέφωνο. Τσίριζαν από τη χαρά τους».

«Μόνο όσοι επιχειρούν το παράλογο μπορούν να επιτύχουν το αδύνατο» ήταν η φράση που γράψατε στον προσωπικό σας λογαριασμό στο Facebook. Γιατί;
«Δεν θέλω να κρύβομαι. Η Ελλάδα είναι μια μικρή δύναμη. Δεν μας υπολογίζουν και γι' αυτό ίσως και μας αδικούν στους τελικούς. Την ίδια στιγμή, δεν υπήρξε ποτέ καμία οικονομική ή ηθική υποστήριξη από τη χώρα μου. Για πρώτη φορά βραβεύτηκα στη ζωή μου ύστερα από αυτό το χρυσό μετάλλιο στη Μαδρίτη. Όμως αυτή δεν ήταν η πρώτη μου διάκριση. Το 2012 είχα κατακτήσει χάλκινο μετάλλιο σε Παγκόσμιο Πρωτάθλημα, το 2016 είχα στεφθεί αργυρή παγκόσμια πρωταθλήτρια, τον περασμένο Ιούνιο ήρθα δεύτερη στους Μεσογειακούς Αγώνες. Είμαι 16 φορές πανελλήνια πρωταθλήτρια».

Και τόσα χρόνια πώς αντέχετε οικονομικά να κατεβαίνετε στους αγώνες;

«Ο μεγάλος χορηγός ήταν ο πατέρας μου. Και δεν προέρχομαι από μια πλούσια οικογένεια. Ισά-ίσα, δεν είμαστε οικονομικά εύρωστοι. Το 2015 είχα φτάσει σε αδιέξοδο. Και χρειάστηκε να πάρω μια πολύ σκληρή απόφαση, αποφάσισα να φύγω στη Γερμανία και να δουλέψω εκεί για να μπορώ να συμμετέχω στους αγώνες. Ενιωθα πολύ θυμωμένη. Εχω σπουδάσει φυσικοθεραπεία. Έκανα αρχικά την πρακτική μου στη Γερμανία. Εμαθα τη γλώσσα και έπειτα έπιασα δουλειά. Εργαζόμουν εννέα ώρες την ημέρα και ύστερα έκανα προπόνηση. Το σώμα μου όμως είχε κουραστεί πολύ και ανηδρούσε. Στα τέλη του 2017 σταμάτησα τις προπονήσεις. Δεν ένιωθα όμως καλά μέσα μου. Ήταν φανερό ότι κάτι έλειπε από τη ζωή μου. Τον Φεβρουάριο αποφάσισα να επιστρέψω. Κατέβηκα απροπόνητη σε ένα διεθνές τουρνουά καράτε και νίκησα. Ενίωσα πάλι καλά».

Σκεφτήκατε ποτέ να κατεβείτε με τα χρώματα άλλης χώρας;

«Έχω δεχτεί πρόταση από τη Γερμανία. Το συζήτησα με τον πατέρα μου, αλλά ήταν πολύ αρνητικός. “Θα βρούμε λύση” μου έλεγε. Σχεδόν είχαμε μελομανεί. Γιατί ήξερα ότι με τη γερμανική ομάδα θα τα είχα όλα έτοιμα. Δεν θα χρειαζόταν να δουλεύω για να επιβιώσω. Σκεφτείτε σε ένα διεθνές τουρνουά έφτασα στο σημείο να λιποθυμήσω από την υπερκόπωση. Δεν μπορούσα να συνεχίσω με τη δουλειά και τις προπονήσεις παράλληλα. Όμως κι εγώ δεν ήθελα στην πραγματικότητα να αγωνιστώ με τα χρώματα της Γερμανίας. Αν πραγματικά το επιθυμούσα, θα το είχα κάνει πράξη».

Και πώς επιστρέψατε;
«Με την πολύτιμη βοήθεια της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής, την οποία ευχαριστώ θερμά. Χάρη στο πρόγραμμα “Υιοθετήστε

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΙΤΤΑΣ

«Με ενδιέφεραν τα πρόσωπα των ανθρώπων»

Ο έλληνας φωτογράφος μιλάει για το εμπλουτισμένο λεύκωμά του με τα ασπρόμαυρα, ατμοσφαιρικά καρέ που μας ταξιδεύουν στις δύο όψεις μιας διχοτομημένης Ευρώπης η οποία δεν υπάρχει πια.

Ανατολικό Βερολίνο, 1987. Η αστυνόμευση των πάντων από τις μυστικές υπηρεσίες ήταν κάτι το αδιανόητο.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΝΑΣΤΟ

Ενας νεαρός, ρομαντικός Έλληνας ταξιδεύει κατά το δεύτερο μισό της δεκαετίας του '80 με το μικρό PONY του σε ολόκληρη σχεδόν τη Γηραιά Ηπειρο, εντός και εκτός Ανατολικού Μπλοκ. Οπλισμένος με μια μικρή μηχανή τσέπης Minox που κρεμόταν από τον λαιμό του, σημάδεύοντας γρήγορα με τον φακό από το ύψος του στήθους, αιχμαλωτίζει σε εκατοντάδες φιλμ πρόσωπα, φιγούρες και στιγμές της ανθρώπινης συνθήκης από μια Ευρώπη που δεν υπάρχει πλέον. Με την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού σταματά και ο ίδιος να αποτυπώνει τον κόσμο με την κάμερά του. Αρχίζει μια άλλη ζωή και ξεχνά τις χιλιάδες αυτές φωτογραφίες. Το 2014 τις ανακαλύπτει λησμονημένες σε μια αποθήκη. Ετσι αρχίζει ένα work in progress, διότι σε κάτι τέτοιο έχει εξελιχθεί η ενασχόληση του Κωνσταντίνου Πίττα με τις «Εικόνες μιας άλλης Ευρώπης». Τα αμέτρητα αρνητικά σκαναρίστηκαν, τέθηκαν σε διαδικασία διαλογής και το 2015 κυκλοφόρησε ένα λεύκωμα (μια αυτοέκδοση) το οποίο έτυχε θερμής ανταπόκρισης. Αξίζει να αναφέρουμε πως αρκετές από τις εικόνες που περιλήφθηκαν στην έκδοση είχαν υποβληθεί μέσω του προφίλ του φωτογράφου στο Facebook σε ένα, τρόπον τινά, τεστ δημοφιλίας στους άλλους χρήστες

– να μια χρήσιμη πλευρά των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Εναν χρόνο αργότερα διοργανώθηκε μια ακόμη πιο αντιπροσωπευτική για τη δουλειά του έκθεση στο Μουσείο Μπενάκη με την επιμέλεια του Κωστή Αντωνιάδη, η οποία έτυχε μεγάλης απήχησης.

Φαίνεται πως το ενδιαφέρον για το εγχείρημα δεν θα κοπάσει εύκολα, αφού πριν από λίγο καιρό κυκλοφόρησε (πάλι με αποκλειστικά δικό του κόπο) η δεύτερη, επανημένη έκδοση του λευκώματος, όπου παρουσιάζεται πιο ολοκληρωμένο, για πρώτη φορά μετά από 33 χρόνια, αυτό που ο Πίττας είχε ονειρευτεί όταν ξεκινούσε. Την αφορμή για αυτή την κίνηση του την έδωσε η καταστροφή στο Μάτι. «Το αρχείο βρισκόταν περίπου 150 μέτρα από το τελευταίο σπίτι που κάηκε» εξηγεί. Η σκέψη πως αυτό το υλικό θα μπορούσε τόσο εύκολα να είχε χαθεί για πάντα τον κινητοποίησε. «Υπάρχει μια αίσθηση κινδύνου στην Ελλάδα, σαν να ζούμε λίγο υπό προθεομία. Ήταν πράγματι ένα φρικτό καλοκαίρι αυτό που πέρασε, ακόμη και για εμάς που δεν πάθαμε μεγάλη ζημιά» συμπληρώνει.

Ο θησαυρός που έχει στα χέρια του δεν του έχει πάντως αποκαλυφθεί στην ολότητά του. «Από την έκθεση έχουν περάσει ήδη δύο χρόνια, σε αυτά τα δύο χρόνια συνέχισα να ψάχνω το αρχείο σε καθημερινή βάση και με πολλές ώρες δουλειάς» δηλώνει. «Είναι πολύ δύσκολο όταν

υπάρχουν 35.000 αρνητικά να αξιολογήσεις φωτογραφίες, να τις σκανάρεις μετά – μου έχει πάρει συνολικά πάνω από τέσσερα χρόνια αυτή η διαδικασία, και έχω κάνει περίπου το 95%. Θα ήταν χρήσιμο να υπάρχει μια δεύτερη ματιά, αλλά στην Ελλάδα είναι πολύ δύσκολο να έχεις έναν επιμελητή. Αν ήμουν Γάλλος ή Γερμανός θα είχα αυτή την πολυτέλεια». Δεν είναι πάντως λίγες οι προσθήκες που έχει κάνει στην έκδοση. Πολλές αλλαγές έχουν προκύψει, γι' αυτό και στο λεύκωμα έχουν προστεθεί πάνω από 40 φωτογραφίες που δεν υπήρχαν ούτε στην έκθεση στο Μπενάκη.

Περί τις 145 φωτογραφίες από 17 χώρες και έξι μικρά κείμενα μάς βοηθούν να σχηματίσουμε τελικά το παζλ μιας όντως άλλης Ευρώπης. Τα κείμενα, αναμνήσεις και εντυπώσεις του φωτογράφου (μια Παραμονή Χριστουγέννων στο Βουκουρέστι, ένα κάμπινγκ στη Δυτική Γερμανία που αποδείχτηκε trailer park για περιθωριακούς, η αίσθηση του εγκλεισμού στην Πράγα, η μαρτυρία από την Πτώση του Τείχους του Βερολίνου), εντάσσουν τις εικόνες σε ένα αδρό ιστορικό πλαίσιο. Για τον ίδιο τον Κωνσταντίνο Πίττα «αυτό το αρχείο έχει την ιδιαιτερότητα ότι είναι μοναδικό. Δεν υπάρχει άλλο βιβλίο στην ευρωπαϊκή βιβλιογραφία τουλάχιστον, την οποία έχω ψάξει πολύ, που να έχει καλύψει εκείνη την εποχή όλη την Ευρώπη. Είχε γίνει κάτι αντίστοιχο το '50 από έναν

Στο Λούβρο το 1985.
Ο Κωνσταντίνος Πίπτας
θυμάται το Παρίσι σαν
μια πολύ μοναχική πόλη.

ΑΓΡΥΠΝΟ ΜΑΤΙ

Μια νέα βιβλιοθήκη στην ταχύτητα αναπτυσσόμενη Κίνα επιχειρεί να κερδίσει τους επισκέπτες και το στοίχημα ότι υπάρχει μέλλον για τέτοιου είδους κτίρια στην ψηφιακή εποχή που διανύουμε.

ΑΠΟ ΤΗ
ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

Ακόμα και ο Χόρχε Λουίς Μπόρχες θα μειδιούσε. Ο συγγραφέας – ο οποίος, σύμφωνα με το ευρύτατα αναπαραχθέν απόφθεγμα, πάντα φανταζόταν ότι «ο παράδεισος θα είναι ένα είδος βιβλιοθήκης» – ίσως να τα έχανε μπροστά στο νέο κτίριο της πόλης Τσιαντζίν, ανατολικά του Πεκίνου, που επιτελεί ακριβώς αυτόν τον σκοπό: μοιάζει σαν ένα σπήλαιο ή σαν μια ατέλειωτη σειρά από ράφια έτοιμα να φιλοξενήσουν όλη τη γνώση του κόσμου. Υποτίθεται ότι υπάρχει πρόβλεψη για τη φιλοξενία 1,2 εκατομμυρίων βιβλίων, όταν για παράδειγμα στη Δημόσια Βιβλιοθήκη της Νέας Υόρκης ο αριθμός ανέρχεται στα 2,5 εκατομμύρια.

Αλλη μία σπουδαία ιδιαιτερότητά του είναι ότι διαθέτει στο κέντρο του μια φωτεινή σφαίρα η οποία στην ουσία είναι ένα αμφιθέατρο χωρητικότητας 110 ατόμων. Μοιάζει με τον βολβό ενός ματιού και αυ-

τός ακριβώς είναι ο στόχος, ιδίως όταν το κοιτάς απ' έξω και από την απόσταση του γειτονικού πάρκου, απ' όπου μπορεί να δει κανείς ένα άνοιγμα στην πρόσοψη που προσομοιάζει σε κόγχη. Το παρατσούκλι ήταν αυτονόητο καθώς «Το μάτι» μοιάζει να φρουρεί άγρυπνο την πόλη. Γύρω από αυτό στροβιλίζονται τα ράφια της βιβλιοθήκης και προκαλούν ίλιγγο, έτσι όμως μοιάζουν να περιδινούνται και να δημιουργούν όχι μόνο χώρους αποθήκευσης, αλλά και σκάλες και καθίσματα, ακόμα και περσίδες για την πρόσοψη. Προσοχή όμως: Τα βιβλία δεν θα φιλοξενηθούν σε αυτό το εντυπωσιακό αίθριο ένθεν και ένθεν του «Ματιού», όπως φαίνεται στις φωτογραφίες, τουλάχιστον όχι αποκλειστικά. Μπορεί να φαίνεται έτσι, αλλά πρόκειται για μια ψευδαίσθηση καθώς οι ράχες των βιβλίων στα ψηλότερα ράφια είναι εκτυπώσεις πάνω σε επιμεταλλωμένη επιφάνεια. Μάλιστα στα εγκαίνια δεν υπήρχε σχεδόν κανένα σε κοινή θεά.

Τα παραδοσιακά ράφια με τα απτά βιβλία βρίσκονται και σε δωμάτια που είναι αθέατα στους πέντε ορόφους του κτιρίου και τα 33.700 τετραγωνικά μέτρα του. Από τους πέντε ορόφους οι δυο πρώτοι προορίζονται για διάβασμα και χαλάρωση, ενώ οι υπερκείμενοι όροφοι και χώροι έχουν δωμάτια με υπολογιστές, γραφεία και χώρους συνάντησης, ενώ υπάρχουν και δύο αίθρια στην ταράτσα.

«Δημιουργήσαμε έναν όμορφο δημόσιο χώρο στο εσωτερικό του κτιρίου με ένα αστικό καθιστικό να βρίσκεται στο κέντρο του. Οι γονιές και οι καμπύλες γύρω από αυτό έχουν ως στόχο να ενεργοποιούν διαφορετικές χρήσεις του χώρου, για διάβασμα, περπάτημα, συνάντηση ή συζήτηση με φίλους. Όλοι μαζί οι χώροι αυτοί δημιουργούν το “Μάτι” του κτιρίου, ένα κτίριο για να βλέπεις και να σε βλέπουν» δήλωνε ο αρχιτέκτονας Βίνι Μάας, ο ένας εκ των τριών ιδρυτών του ολλανδικού αρχιτεκτονικού γραφείου MVRDV που σχεδίασε το

● «Το μάτι» μοιάζει να φρουρεί άγρυπνο την πόλη Τσιαντζίν της Κίνας. Η φωτεινή σφαίρα-βολβός είναι στην ουσία ένα αμφιθέατρο χωρητικότητας 110 ατόμων.

● Δεξιά: Τα φορτωμένα με βιβλία ράφια της βιβλιοθήκης προκαλούν ίλιγγο με τον αριθμό τους. Προσοχή όμως: οι ράχες των βιβλίων στα ψηλότερα ράφια είναι εκτυπώσεις πάνω σε επιμεταλλωμένη επιφάνεια.

